

GS. NGÔ BẢO CHÂU ĐANG NỖ LỰC CHO SỰ PHÁT TRIỂN CỦA TOÁN HỌC NƯỚC NHÀ THÔNG QUA CÁC HOẠT ĐỘNG QUẢN LÝ, GIẢNG DẠY VÀ KÊU GỌI CÁC NHÀ KHOA HỌC VIỆT KIỂU CHUNG TAY “GÓP GIÓ THÀNH BÃO”. NHÂN DỊP ANH VỀ NƯỚC NHẬN BẰNG TIẾN SĨ DANH DỰ CỦA ĐHQGHN, BẢN TIN CÓ CUỘC TRÒ CHUYỆN NGẮN VỚI ANH VỀ “BÍ QUYẾT” ĐỂ TRỞ THÀNH MỘT NHÀ KHOA HỌC TÀI NĂNG.

CÓ HOÀI BẢO SẼ THÀNH CÔNG

Thưa Giáo sư, vai trò của gia đình đã ảnh hưởng như thế nào trong việc tạo nên một nhà toán học “cự phách” hôm nay?

Ảnh hưởng của gia đình là một câu chuyện dài, không thể kể hết một lúc. Tôi xin thuật lại một chi tiết như thế này.

Khi tôi còn nhỏ, mẹ tôi luôn dạy tôi “tội to nhất là tội nói dối”. Lúc đó thì tôi cũng không hiểu lắm tại sao tôi nói dối lại to như thế. Nhưng vì yêu mẹ mà tôi chấp hành rất nghiêm túc. Lâu lâu thành thói quen. Khi lớn lên thì tôi hiểu thêm là tố chất quan trọng nhất của nhà khoa học chính là tính trung thực, trước hết là trung thực với bản thân mình, sau là trung thực với người khác.

Quan niệm của Giáo sư đối với vấn đề bồi dưỡng tài năng?

Theo tôi, câu chuyện bồi dưỡng tài năng có thể cắt nghĩa vấn đề là giúp trò giỏi gặp thầy giỏi và trò giỏi được học cùng nhau.

Thế còn bí quyết để trở thành một nhà khoa học giỏi?

Tôi tin là người nào thực sự có hoài bão sẽ thành công. Tuy vậy, mỗi người có một cuộc sống riêng, hoàn cảnh riêng của mình. Đi theo dấu chân của Ngô Bảo Châu chưa chắc đã là khôn ngoan.

Chúng ta không biết là do chưa học. Ý kiến của tôi là đã học thì phải giỏi hơn người khác.

Bên cạnh tố chất như trên thi phương thức học tập là yếu tố quan trọng không kém, thưa GS?

Trong học tập và nghiên cứu khoa học, yếu tố bền bỉ rất quan trọng. Tôi luôn tự nhủ với mình mỗi ngày phải học được một cái gì đó, có thể là to, có thể nhỏ, nhưng phải nhập tâm. Tất nhiên bạn sẽ phải nỗ lực hơn như thế trong một số thời điểm quyết định, còn thì bí quyết là ở chỗ phải bền bỉ bước tới.

Có lần tôi đi bộ leo núi với anh bạn Laurent Lafforgue, một nhà toán học lớn người Pháp. Anh ấy đi khỏe quá, tôi theo không kịp. Tôi hỏi anh ấy bí quyết đi bộ của anh ấy là gì. Anh ấy trả lời là đầu tiên đặt chân trái lên trước chân phải, sau đó đặt chân phải lên trước chân trái.

Quý học bổng Ngô Bảo Châu đã được Giáo sư thành lập, xin Giáo sư cho biết một vài thông tin về Quý này?

Tôi hy vọng Quý sẽ sớm có giấy phép để đi vào hoạt động. Thay vì trao học bổng, Quỹ sẽ trao một số giải thưởng nghiên cứu khoa học vì nó có tác động trực tiếp hơn tới phong trào nghiên cứu khoa học ở Việt Nam. Quỹ sẽ có ba hoạt

động chính: thứ nhất là trao giải thưởng nghiên cứu cho một công trình nghiên cứu xuất sắc được thực hiện ở Việt Nam, thứ hai là một chuỗi bài “Nói chuyện khoa học” định kỳ mỗi tháng một lần, và thứ ba là một cuộc thi nghiên cứu khoa học cho sinh viên và nghiên cứu sinh.

Xin cảm ơn Giáo sư!

ĐỨC MINH

CÓ LẼ HỒI ỨC SÁU SẮC NHẤT CHÍNH LÀ NGÀY NHẬP TRƯỜNG. CÁC BẠN TÔI ĐẾN TỪ CÁC TỈNH, AI NẤY NHỎ THỎ, ỒNG THẤP ỒNG CAO, DÉP LÊ LOET QUET, MỘT VÀI NGƯỜI CÒN NÓI NGỌNG. CHỈ SAU HAI TRẬN BÓNG TRÊN SÂN MỀ TRÌ THÌ CHÚNG TÔI ĐÃ TRỞ THÀNH NHỮNG NGƯỜI BẠN TỐT NHẤT VÀ CHO ĐẾN BÂY GIỜ VẪN THẾ.